

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kielce, dnia 03.07.2012 r.

Znak sprawy: PS-II.431.35.2012

**Pani
Agata Moćko
Dyrektor Rodzinnego Domu Dziecka
Zabłocie 56
26-050 Zagnańsk**

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę w **Rodzinnym Domu Dziecka** w dniu 04.06.2012 r. przeprowadzili pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach w składzie:

- Anna Konieczna – /st. inspektor/ na podstawie pisemnego upoważnienia do przeprowadzenia kontroli nr 499/2012 z dnia 29.05.2012 wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej.
- Małgorzata Bojar – /st. inspektor/ na podstawie pisemnego upoważnienia do przeprowadzenia kontroli nr 500/2012 z dnia 29.05.2012 wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej - inspektor kierujący zespołem inspektorów.

Zakres kontroli i okres objęty kontrolą:

1. Jakość usług opiekuńczo-wychowawczych świadczonych przez placówkę na rzecz wychowanków.
2. Zasadność dalszego pobytu dziecka w placówce.
3. Działania placówki na rzecz powrotu wychowanków do rodziny i utrzymywania przez nich kontaktów z rodzicami.
4. Wypełnianie przez placówkę specjalistycznych zadań określonych w regulaminie.
5. Przestrzeganie zasady zatrudniania wyłącznie osób o kwalifikacjach określonych w przepisach dotyczących placówek opiekuńczo – wychowawczych i ośrodków adopcyjno – opiekuńczych.

Kontrolą objęto okres od 01.01.2011 r. do 04.06.2012 r.

Wykonywanie zadań w kontrolowanym zakresie oceniam pozytywnie.

W wyniku przeprowadzonej kontroli ustalono:

Rodzinny Dom Dziecka w Zabłociu funkcjonuje w oparciu o Statut i Regulamin. Ostatnia aktualizacja Regulaminu miała miejsce w dn. 05.10.2011 r. i dot. zmiany liczby wychowanków w placówce (zmniejszenie z 8 do 7 wychowanków). Natomiast ostatnia aktualizacja Statutu była w dn.29.05.2009 r. i dot. m.in. aktualizacji przepisów na podstawie których funkcjonuje placówka oraz zakresu jej działania.

W dniu kontroli w placówce umieszczonych było 7 dzieci, w tym: 1 rodzeństwo 4 – osobowe oraz 3 wychowanków. Najmłodsze z dzieci ma 12 lat, najstarsze 20 lat. W trakcie kontroli w placówce było 2 wychowanków, pozostałe dzieci przebywały w szkole. Chłopcy, którzy byli w RDD przygotowywali sobie sami drugie śniadanie, rozwieszali pranie, a następnie grali w gry komputerowe. Na co dzień w placówce przebywa 6 wychowanków (jeden chłopak mieszka od powiedz. do piątku w internacie w Kielcach, dni wolne spędza w RDD).

W placówce przebywa jeszcze jeden 1 chłopak który mimo, iż od 2011r. nie jest już podopiecznym RDD, w dalszym ciągu mieszka w placówce. Chłopak jest upośledzony i sam nie potrafi funkcjonować w środowisku, musiałby zostać umieszczony w dps. Podopieczny w RDD przebywa wraz ze swoim młodszym bratem, który chce zaopiekować się nim po opuszczeniu placówki. Bracia chcą razem zamieszkać.

W trakcie kontroli wychowankowie chętnie rozmawiali z kontrolującymi, opowiadali o swoich planach na przyszłość, szkolnych osiągnięciach, pokazywali swoje pokoje, nie zgłaszali uwag co do funkcjonowania placówki. Pozytywnie wyrażali się o prowadzącej Rodzinny Dom Dziecka p. Agacie Moćko.

1. W okresie objętym kontrolą Rodzinny Dom Dziecka w Zabłociu zapewniał wychowankom odpowiednie warunki mieszkaniowo-bytowe i higieniczno-sanitarne w tym:

- wyżywienie dostosowane do potrzeb rozwojowych wychowanków, wyposażenie w odzież, obuwie, bieliznę i inne przedmioty osobistego użytku stosownie do wieku i indywidualnych potrzeb, zabawki odpowiednie do wieku rozwojowego oraz środki higieny osobistej;
- kwotę pieniężną do własnego dysponowania – wychowankowie otrzymują kieszonkowe w zróżnicowanej wysokości: 45 zł – 2 dzieci, 30 zł – 3 dzieci, 25 zł – 1 dziecko, natomiast w przypadku 1 chłopca kieszonkowe zostało zmniejszone i obecnie wynosi 10 zł. Dyr. RDD wyjaśniała, iż z powodu złego zachowania obniżyła mu wysokość kieszonkowego (chłopak otrzymywał wcześniej 25 zł). Jednocześnie p. Agata zaznaczyła, że potrącana kwota zostanie przekazana wychowawcy MOW, do którego chłopak został skierowany. Wychowankowie kwitują odbiór kieszonkowego własnoręcznym podpisem w specjalnym zeszycie.

Dodatkowe pieniądze dzieci otrzymują na wakacje – ok. 30 zł. Ponadto kieszonkowe może być zwiększane np. za dobre wyniki w nauce – w ostatnim czasie 4 dzieci otrzymywało z tego tytułu większe kieszonkowe;

- dostęp do podstawowej opieki zdrowotnej, a w razie konieczności również specjalistycznej -doraźnie dzieci leczone są w „Zespole Placówek Caritas Ośrodek Zdrowia Wiśniówka”. Ponadto dzieci objęte są opieką specjalistów, tj.: ortopedy – 1 chłopiec, okulisty – 1 dziewczyna, kardiologa – 1 dziewczyna, laryngologa – 1 chłopiec, psychiatry – 2 chłopców (1 chłopak leczył się do października 2011 r.). Ponadto większość wychowanków korzysta z opieki stomatologa. Wśród wychowanków 3 posiada orzeczenie o kształceniu specjalnym,

z tego 2 są niepełnosprawni. Jeden chłopiec posiada orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, drugi jest upośledzony umysłowo w stopniu znacznym;

- w razie potrzeby zaopatrzenie w leki, przedmioty pomocnicze – w dniu kontroli 1 chłopiec korzystał z kuli łokciowych. Leki dzieci otrzymują zgodnie ze wskazaniami lekarzy;

- dostęp do nauki – pomoc w nauce, w szczególności przy odrabianiu zadań domowych, a także zaopatrzenie w podręczniki i przybory szkolne. Wszyscy podopieczni uczęszczają do szkół, w tym: 2 do Zasadniczej Szkoły Zawodowej w Kielcach, 1 do Technikum Nr 3 w Kielcach, 1 do Gimnazjum w Kajetanowie, 2 do Szkoły Podstawowej w Kajetanowie, 1 do Szkoły Przesposabiającej do Pracy w Kielcach. W nauce i odrabianiu prac domowych dzieciom pomaga wychowawca i dyrektor RDD. W minionym roku od stycznia do czerwca pomocy w lekcjach udzielała również stażystka z Powiatowego Urzędu Pracy w Kielcach. Pani Agata w tym roku również złożyła wniosek do PUP o pomoc stażysty, jednak otrzymała odpowiedź odmowną;

- dostęp do zajęć wychowawczych, kompensacyjnych, terapeutycznych i rewalidacyjnych – 1 wychowanek uczęszcza na zajęcia wyrównawcze, 1 na zajęcia korekcyjne i kompensacyjne. Zajęcia te odbywają się na terenie szkół, do których uczęszczają dzieci. Natomiast na zajęcia rewalidacyjne i terapeutyczne nie uczęszcza żaden z wychowanków;

- podopieczni uczestniczą w zajęciach pozalekcyjnych: zajęcia komputerowe, siłownia, tenis, j. angielski, piłka nożna, kurs tańca, kółko turystyczne, basen. Z relacji dyr. RDD wynika, iż w okresie objętym kontrolą podopieczni brali również udział w wielu imprezach np.: wyjścia do kina, cyrku, muzeum, teatru, na pizzę i do Mc Donald's, Mikołajki, imprezy plenerowe, zawody sportowe, udział w imprezie z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego, wspólne ogniska z zaprzyjaźnionymi rodzinnymi domami dziecka, itp.;

- opłatę za pobyt w bursie lub w internacie, jeżeli dziecko uczy się poza miejscowością, w której znajduje się placówka – RDD w Zabłociu ponosi odpłatność za pobyt 2 wychowanków w internacie (1 wychowanek mieszka na co dzień w internacie, a drugi w internacie jest sporadycznie). Ponadto placówka ponosi opłaty związane z dojazdem do szkoły w Kielcach dla 2 wychowanków.

Wychowankowie mają zapewnioną całodobową opiekę, którą sprawują dyr. RDD i wychowawca.

W trakcie kontroli dyr. RDD wyjaśniała, iż aktualnie problemy wychowawcze sprawia jeden z podopiecznych. Chłopak często opuszcza zajęcia szkolne, nie stosuje się do zasad obowiązujących w placówce: przychodzi późno, nie wyjaśniając gdzie był, kilka razy nie wrócił na noc, zdarzało mu się wracać pod wpływem alkoholu oraz kradzieże, przeklina i używa przemocy w stosunku do innych wychowanków. Nie reaguje na polecenia wychowawców z placówki, w ostatnim czasie ubliżał również prowadzącym RDD. Wielokrotnie przeprowadzono z wychowankiem rozmowy, również w obecności psychologa i konsultanta ds. pomocy rodzinie i dziecku w PCPR w Kielcach, pracownika socjalnego z PCPR, psychologa z KOA-O w Kielcach. Z chłopcem współpracowali również: psychiatra, trener boksu oraz wychowawcy i pedagodzy szkół do których uczęszczał, policjanci, którzy byli kilkakrotnie wzywani do placówki. Dyr. RDD przeprowadzał rozmowy z wujkiem chłopaka na temat jego zachowania oraz zapisała chłopca do szkoły z internatem aby odizolować go od zdemoralizowanego środowiska, którym się otaczał. Jednak wszystkie w/w przedsięwzięcia zdaniem dyr. RDD przynosiły odwrotny skutek i zachowanie chłopaka wręcz się pogarszało. W związku z powyższym dyr. RDD złożyła wniosek do Sądu Rodzinnego o zmianę placówki dla wychowanka. W styczniu 2012 r. podopieczny był badany w Ośrodku Diagnostyczno – Konsultacyjnym przy Sądzie Okręgowym w Kielcach. Rozprawa odbyła się w lutym, zdecydowano o zmianie placówki dla wychowanka na MOW. W dniu 25 maja 2012r. chłopak otrzymał skierowanie do MOW w miejscowości Włocławek. Wychowanek oczekuje na miejsce w w/w placówce.

Według wyjaśnień dyr. RDD wychowankowie znają swoje prawa, zostali z nimi zapoznani – prawa zostały im odczytane. Wykaz praw oraz numery telefonów gdzie mogą w razie potrzeby zadzwonić znajdują się na drzwiach jednego z pomieszczeń placówki (są tam także podpisy wychowanków).

Dla każdego dziecka w placówce prowadzona jest teczka, w której przechowywane są jego akta osobowe. Ponadto dla każdego wychowanka opracowano indywidualne plany pracy i karty pobytu. Plany zawierają cele długoterminowe i krótkoterminowe. Przykładowy cel długoterminowy u jednego z wychowanków brzmiał: „dalsze wpajanie nawyku dbania o higienę osobistą i poszanowanie cudzej własności, a także kulturalnego zwracania się do swojej młodszej siostry”, cele te wyznaczane są na pół roku. Natomiast cele krótkoterminowe zdaniem kontrolujących bardziej przypominają zdarzenia z życia dziecka, np.: „wywiadówka na półroczu, wyjazd na kolonie, urodziny”, itp. Cele krótkoterminowe wyznaczane są co 3 miesiące.

Karty prowadzone są w sposób prawidłowy, zawierają wymagane obszary, wpisy dokonywane są co miesiąc.

W najbliższym czasie w placówce 2 wychowanków rozpocznie proces usamodzielnienia. Mają oni opracowane programy usamodzielnienia. Jeden z podopiecznych obecnie kontynuuje naukę w technikum – nauka będzie jeszcze trwać 2 lata, po tym czasie chłopak zamierza powrócić do domu, wraz z niepełnosprawnym bratem – byłym wychowankiem RDD w Zabłociu. Drugi z usamodzielniających się wychowanków zamierza usamodzielnić się we wrześniu 2012 r. Dyr. RDD napisała pismo do ops w Miedzianej Górze z prośbą o znalezienie mieszkania dla chłopca. Podopieczny posiada orzeczenie o niepełnosprawności i o kształceniu specjalnym, obecnie prowadząca RDD stara się również o przedłużenie renty dla chłopca. Kontrolujący zasugerowali również dyr. RDD aby zwróciła się pismem do PCPR w Kielcach o udzielenie pomocy w procesie usamodzielnienia chłopaka (np.: pomoc w znalezieniu mieszkania).

Wśród wychowanków jest 1, który kończy naukę w Szkole Przesposabiającej do Pracy w Kielcach. Chłopak jest niepełnosprawny umysłowo w stopniu znacznym, jest ubezwłasnowolniony. Opiekunem prawnym jest wychowawca RDD p. Anna Pryt. Chłopak nie jest w stanie samodzielnie funkcjonować w środowisku, dlatego dyr. RDD stara się o umieszczenie go w Domu Pomocy Społecznej w Zgórsku. Ustalono wspólnie z psychologiem, że podopieczny po umieszczeniu w dps nadal będzie mógł kontynuować naukę w obecnej szkole.

Rodziny Dom Dziecka w Zabłociu w realizacji swoich zadań współpracuje z: wychowawcami i pedagogami szkół do których uczęszczają dzieci, psychologiem, pracownikiem socjalnym, konsultantem ds. współpracy z rodziną i dzieckiem z PCPR w Kielcach, Świętokrzyskim Ośrodkiem Adopcyjnym, ośrodkami pomocy społecznej, Stowarzyszeniem Rodzicielstwa Zastępczego.

2. Zgodnie z § 10 rozporządzenia MPiPS z dnia 19 października 2007 r. w sprawie placówek opiekuńczo – wychowawczych w placówce działa „stały zespół”, który dokonuje okresowej oceny sytuacji dziecka. Zespół dokonuje okresowej oceny sytuacji dziecka w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak niż co pół roku. Natomiast w przypadku nowych wychowanków stały zespół dokonuje oceny ich sytuacji niezwłocznie (§ 18 ust 2 cyt. rozporządzenia).

Ostatnie posiedzenie zespołu na którym omówiono sytuację wszystkich wychowanków odbyło się w grudniu 2011 r. W posiedzeniu uczestniczyli: pracownicy PCPR w Kielcach – konsultant ds. współpracy z rodziną oraz pracownik socjalny, dyrektor KOA-O w Kielcach, pracownik socjalny ośrodka pomocy społecznej w Miedzianej Górze, psycholog Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Kielcach, pedagog ze Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Kajetanowie oraz dyr. RDD. Na posiedzeniu ustalono m.in., iż należy:

- zgromadzić niezbędne dokumenty potrzebne do umieszczenia jednego wychowanka w dps oraz o złożeniu dokumentów do ZUS o przyznanie chłopcu renty socjalnej oraz o powiadomieniu MOPR w Kielcach o konieczności ponoszenia częściowej odpłatności za pobyt wychowanka w dps,
- skontaktować się z poradnią psychologiczno – pedagogiczną w Bodzentynie w celu powtórnego przebadania jednego z podopiecznych,
- wystąpić z wnioskiem o zmianę placówki dla jednego z wychowanków (ze względu na jego postępującą demoralizację),
- skontaktować się z komornikiem w Końskich odnośnie alimentów pobieranych od matki jednego z chłopców,
- napisać pismo do KRUS o umorzenie zaległości pozostawionej przez zmarłego ojca braci, którzy musieliby spłacać dług, itp.

Wśród podopiecznych przebywających w placówce 6 ma uregulowaną sytuację prawną. W przypadku 1 wychowanka ojciec ma zawieszoną władzę, a matka jest ubezwłasnowolniona (chłopak jest niepełnosprawny umysłowo, oczekuje na umieszczenie w dps). Rodzeństwo (4 – osobowe) było zgłoszone do Ośrodka Adopcyjnego w 2008 r., jednak z relacji dyr. RDD wynika, iż wówczas pracownicy Ośrodka zaproponowali rodzeństwu rozdzielenie ich, tłumacząc, iż dla 4 dzieci trudno będzie znaleźć rodzinę. Wówczas rodzeństwo nie wyraziło zgody na ich rozdzielnie i pozostało w RDD. Jednak aktualnie sytuacja rodzeństwa uległa zmianie – jeden z chłopców będzie się usamodzielniał, opuści placówkę, natomiast drugi z chłopców z powodu postępującej demoralizacji otrzymał skierowanie do MOW. W placówce pozostaną 2 siostry, które chciałyby znaleźć rodzinę adopcyjną, dlatego dyr. RDD ponownie zgłosiła dziewczyny do Ośrodka Adopcyjnego w październiku 2011 r.

W maju 2011 r. do Ośrodka zgłoszony został jeszcze jeden wychowanek.

Natomiast w przypadku 1 podopiecznego w 2008 r. dyr. RDD zgłosiła go do Ośrodka Adopcyjnego wraz z bratem, który wówczas był również wychowankiem RDD. Jednak p. Agata Moćko wyjaśniała, iż chłopcy nie wyrazili zgody na ewentualną adopcję.

Kolejne posiedzenie Zespołu zaplanowano na czerwiec 2012 r.

3. Z wyjaśnień dyr. RDD wynika, iż aktualnie przeprowadza ona rozmowy z ciotką jednego z wychowanków, która zastanawia się nad pełnieniem dla niego funkcji rodziny zastępczej. Chłopiec jest w stałym kontakcie z ciotką.

Ponadto rozmowy były przeprowadzane z rodziną jednego z chłopców, który będzie się usamodzielniał. Dyr. RDD chciała by ktoś z bliskich zapewnił pomoc chłopcu po opuszczeniu placówki, jednak nikt z bliskich nie chce udzielić mu pomocy.

Dyr. RDD kontaktuje się także z siostrami ojca wychowanka, który zamierza opuścić placówkę w 2014 r.

Kontakty z bliskimi utrzymuje 1 wychowanek (z ciotką). Ponadto sporadycznie kontakty z rodzeństwem utrzymują rodzice, którzy raz w roku odwiedzają dzieci w placówce. Natomiast żadnych kontaktów z bliskimi nie ma 3 podopiecznych.

Z relacji dyr. RDD wynika, iż żaden z wychowanków nie ma możliwości powrotu do domu rodzinnego.

4. Rodzinny Dom Dziecka w Zabłociu nie zatrudnia specjalistów. W przypadku konieczności, placówka korzysta z poradni psychologiczno – pedagogicznej w Bodzentynie lub w Kielcach. Wychowankowie wspierani są przez pedagogów, psychologów i wychowawców szkół do których uczęszczają oraz specjalistów z Punktu Konsultacyjno – Diagnostycznego w Kielcach. Na dzień kontroli dzieci korzystały z pomocy następujących specjalistów: logopeda (2 dzieci), pedagoga (3 dzieci), psychologa (5 dzieci).

5. W placówce zatrudnione są następujące osoby: dyrektor – wychowawca p. Agata Moćko oraz wychowawca p. Anna Pryt. Zarówno dyr. RDD jaki wychowawca posiadają odpowiednie kwalifikacje do zajmowanych stanowisk.

Mając na uwadze powyższe oceny i uwagi nie wydaje się zaleceń.

*Wystąpienie pokontrolne podpisała
z up. Wojewody Świętokrzyskiego
mgr. Renata Segiecińska
z-ca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej
Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach*